IYYAANNOO (*PLEADING*)

Leenjisaa: Fedhasaa M.

2021

Adaamaa

- **Iyyannoon Maali?**

Defn:-

- **Jechi *iyyannoo*, “ himannaa fi deebii kan of keessatti hammata.**
- **Black’s Law yommuu hiiku *“pleading is a formal document in which a party to a legal proceeding (esp.a civil lawsuit) sets forth or responds to allegations, claims, denials, or defenses. In federal civil procedure, the main pleadings are the plaintiff’s complaint and the defendant’s answer”***

Itti…

- **SDFHHI:-himannoo, deebii, himata qaxxaamuraa (counter-claim), ol-iyyannoo, iyyata baaqqee, fi kan biroo mana murtiitti falmiif karaa saaqu ykn deebii barbaadu kamiin iyyuu akka ta’e ibsee jira.**
- **Tarreeffamni kun banaa waan ta’eef, iyyata kanneen akka mormii qaxxaamuraa (cross-objection), raawwii qaxxaamuraa (cross-decree), himata qaxxamuraa (cross-claim) fi kkf dabalachuu danda’a.**

Gaaffii Marii

- **Falmitoonni faallaa waan barreeffamaan dhiyeeffatanii jiran afaaniin dhaddachatti dhiyaatanii yoo dubbatan ykn wal-amanan maal ta’uu qaba?Kwt 241 & 242**

- **Qabiyyee Iyyannoo, kwt 80, 222 -233**

Iyyannoo Fooyyessuu

- **Iyyannoon daangessituu mirga himachuu ykn mormii dhiyeeffachuu (preclusion stage) danda’a. Fkn:-mirga himannoo lammaffaa dhiyeeffachuu carraa dhabuu (by impact of res judicata, SDFHH kwt 5), mirga gaaffiilee harca’anii hafan boodarraa dhiyeeffachuu dhabuu (by the principle of spiliting of claims, SDFHH kwt 216) fi kkf daangessitoota mirga falmitootaa jedhamanii beekamu. Adeemsi kun mirgoota falmitootni seerota bu’uuraatiin qaban miidha.**

Itti…

- **Kanaaf, qajeeltoon iyyannoo fooyyessuu (amendment rules) barbaachise.**
- **Sdfhh faayidaa isaa ibsuu irraa kan hafe jecha iyyannoo fooyyessuu (amendment of pleading) jedhuuf hiikkoo hin laanne.**
- **Sababa iyyannoon itti fooyya’u jecha waliigalaa (by generic word) ibsee jira**

Itti…

- **Kun immoo hojimaatni garaagaraa akka jiraatu taasisee jira. W/Afaan Amaaraa …**’Ñ\” ÃuMØ ¾T>Áw^^ ÃU ƒ¡¡K— õƒl” KSeÖƒ ¾T>[Ç J• u}ÑS} Ñ>²? w‰ ’¬ **kan jedhu yeroo ta’u, W/Afaan Ingiliffaa immoo…** ***all such amendments shall be made as may be necessary for the purpose of determining the real questions in dispute*** **jechuun ibsee jira.**

Itti…

- **Afaan lameeniin iyyuu dhimmicha caalmaatti ifa kan godhu ykn murtii haqa qabeessa kennuuf ykn dhimma qabatamee jiru murteessisuu kan dandeessisu yoo ta’e, iyyannoo fooyyessuun ni danda’ama.**
- **Kaka’umsa mana murtiin ykn iyyannoo falmitoonni dhiyeessanii manni murtii yeroo heyyamu fooyya’uu danda’a (SDFHH kwt 91 fi 251(1).**

Itti…

- **Kaka’umsi mana murtii daangaan isaa hangam kan jedhu ilaalchisee seerichi waan kaa’ee hin qabu. Kanaaf, seericha keessatti yaad-rimee bifa waliigalaan kan ibsamee fi qajeeltoo duudhaa A/S ilaalcha keessa galchuu qaba.**
- **MM himataan akkaataa itti himachuu qabu, akkaataa itti dabaluu qabuu fi hir’isuu qabu, akkasumas himatamaan maal irratti mormii fooyyeffachuu akka qabu yeroo ajaju, bilisummaa mana murtii fi abbaa seerummaaf of eeggannoo gochuu qaba.**

Rakkoolee Iyyannoo Fooyyessuun Wal-Qabatan

- **Tumaan seerichaa iftoomina dhabuu irraa kan ka’e qabatamaan hojimaatni sadiitu jira. Isaanis:-**

1. **manni murtii himanni ykn deebiin dhiyaate ifaa miti ykn hanqina qaba, murtii kennuuf hin dandeessisu jechuun akka fooyya’u ajajuu,**
2. **falmitoonni erga falmii eegalanii ragaa haaraa argachuun, ykn kallattii dhimmichi itti deemu hubachuun ykn**

Itti…

- **gaaffii ykn mormiin kaasuu qaban waan jalaa hafeef himannoo ykn deebii fooyyeffadheen jira jechuun dhiyeessuu,**

3. **himannoo ykn deebiin akka fooyya’uuf iyyanni dhiyaate sababa gahaa hin qabu jechuun iyyannoon akka hin fooyyofne dhorkuun kan jiru ta’uu isaatu hubatama.**

- **Haa ta’u malee, sababoonni iyyannoo fooyyessan yoom ilaalamuu qabu; erga iyyannoon fooyya’ee dhiyaateeti moo**

Itti…

- **iyyannoon akka fooyya’uuf sababni amansiisaan manni murtii galmee irratti caqase ykn falmitoonni caqasanii dhiyeeffatanii heyyama ittiin gaafatan bu’uureffateeti kan jedhu gaaffii hin hubatamin jiruudha. Dhimma kana irrattis tumaan seerichaa ifaa miti.**

Dhimma 6ffaa

- **Dhimma murtii Dh/Ij/M/M/W/F Jildii 21ffaa LG 104621. Dhimma qooddaa qabeenyaa abbaa warraa fi haadha warraa ture. Iyyattuun akka fooyyeffattuuf mana murtii gaafattee heyyamameeraaf. Haaluma kanaan, tarree qabeenyaa dhiyaate keessaa manni km^2 200 irra jiru kan maqaa mucaa Radi'eet Dajaneetiin beekamu qabeenya gaa'ila keessatti horanneedha waan ta'eef,**

- **iyyata duraa keessatti waan hin haammatamneef itti dabalamee nuuf haa qoodamu jechuun iyyata fooyya’e dhiyeeffatteetti. Waamamaan “iyyati fooyya’e kun falmii duuba waan deebisuuf kufaa akka ta’u gaafateera. MM:- himattuun himannaa ishee duraa keessatti mana kana haammachiiftee himachuu osoo qabduu himannaa fooyya’e irratti qabeenya haaraa itti dabaltee dhiyeeffachuun ishee akkaataa SDFHH kwt 216(3)tti fudhatama hin qabu jechuun mormii himatamaa fudhateera.**

Itti…

- **Dh/Ij:-SDFHH kwt 91(1) irraa akka hubatamutti, MM osoo murtii hin kennin fuula dura falmitoonni iyyata isaanii akka fooyyeffatanii fi falmii isaanii akka jijjiiran heyyamuu danda'a. Kanas barbaachisaa fi sirriidha jedhee yoo itti amane akka heyyamuu danda'u, hafuura tumaa seerichaa irraa ni hubatama. Yeroo kana iyyannoon akka fooyya'u heyyamee erga jedheen booda yoo akkaataa ajaja isaa irraa maqee jiraate malee iyyannoo fooyya'e kuffisuun sirrii miti.**

Itti…

- **Dhimmicha duuba deebisa yoo ta’e, MM jalqabuma iyyuu heyyamuun irra hin turre.**

  Sirrummaa qabxiilee himannoon ittiin fooyya’uu immoo kan qorachuu qabu ajaji fooyya’iinsaa osoo hin kannamin fuula dura ta’uu qaba malee himannoon fooyya’ee erga dhiyaatee booda miti.

- **Qabxii ittiin himannoon fooyya’u kan manni murtii ajaje irraa maquu ishee manni murtichaa murtii irratti hin ibsine, waamamaanis mormii kaase hin qabu. Kanaaf, akkaata SDFHH kwt 216(3)tti himannoo fooyya’e kufaa gochuun isaa sirrummaa kaayyoo, raawwii fi qabiyyee SDFHH kwt 91 kan hordofe miti jechuun murtiilee jalaa diigee jira.**

Gaaffilee Marii

1. **Murtiilee manneen murtii kana keessaa kamtu kaayyoo SDFHH kwt 91 wajjin deema jettanii yaaddu? Maaliif?**
2. **Manni murtii kaka'umsa mataa isaatiin qabxiilee irratti fooyya'iinsi taasifamu akeeka moo erga iyyannoon dhiyaatee qoratee adda baasa?**
3. **Gareen tokko iyyaannoo fooyyeffachuu yoo barbaade, ykn manni murtii akka fooyya'u yoo ajaje, gareen biraa mormiiwwan akkamii kaasuu danda'a jettu?**

Rakkoo biraa…

- **Iyyannoo fooyyessuudhaan gaaffii seerummaa haaraa itti dabaluun ykn guutummaatti gaaffii seerummaa jijjiiruun ni danda’ama moo miti kan jedhuudha.**
- **Kanaan wal-qabatee Robert Allen Sedler haaloti itti gaaffiin seerummaa haaraa itti dabalamuu danda’u akeekee jira. Isaanis:-gaaffiin seerummaa duraan gaafatamee fi haaraa itti dabalame sababi himannoo isaanii tokko kan ta’ee fi akkaataa SDFHH kwt 217tti galmee tokkoon akka himatuuf kan heyyamuuf yoo ta’e, akka himannoo fooyyeffatu dhorkuun dhama qabeessa miti.**

- **Akkasumas, dhagaha duraatti akkaataa kwt 214tti yeroo A/S falmitoota qoratuu fi qabxii wal-dhabdii adda baasee qulqulleessutti, gareen mirgi isaa iyyannoo keessaa jalaa hafee jiru irratti fooyyeffatee akka itti dabalu gochuun ni danda'ama jedhee jira.**
- **Biyya Hindiitti sababa iyyannoo fooyyessuutiin dhimma guutummaatti haaraa fi adda ta'e, dhimma duraan dhiyaate wajjin hidhate hin qabne yoo ta'ee fi keessoo dhimmichaa murteessuuf (kan hin fayyadne yoo ta'e, hin heyyamamu.**

Itti…

- **Haaluma kanaan, seerichi iftoomina dhabuu irraan kan ka’e hojimaata garaagaraatu jira.**
- **Rakkoon jalqabaa “dhimma haaraa fi guutummaatti adda ta’e, akkasumas gaaffii duraan wajjin hidhata hin qabne jechuun maal akka ta’e seerichis hin ibsine, A/s birattis hubannoon jiru laafaadha.**
- **Inni 2ffaan:-gaaffii keessoo dhimmichaa murteessuuf gagaaru (the real question in dispute) gaaleen jedhu bifa waliigalaan seericha jalatti waan ibsamee jiruuf, hiikkoon ykn agarsiiftuun ittiin hiikamuu danda’u waan hin ibsamneef A/S akka dhuunfaa dhuunfaa isaatti hiikee hojiirra oolchaa jira.**

Itti…

- **Kun immoo hojimaatni wal-fakkaataan akka hin jiraanne taasisuu caalaa mirgi garee tokkoo yeroo itti miidhamu ni mul’ata (Dhimma 10ffaa (55973) ilaalaa!).**
- **Akka biyya Hindiittis, gaaffiin dhiyaate haaraa fi dhimmicharraa adda yoo ta’es, dhimmichaa wajjin hidhata kan hin qabne yoo ta’es, gara booddeetti himataan himatamaa himachuun isaa kan hin oolle yoo ta’e, gaaffii himataan himatamaa irraa qabu bifa deggeruun hiikamee heyyamamuu qaba jedha.**

Itti…

- **Haa ta’u malee, Seerri biyya Hindii fooyya’ee jiru immoo CPR Rule.17.4 (2) yeroo ibsu; *“The court may allow an amendment whose effect will be to add or substitute a new claim, but only if the new claim arises out of the same facts or substantially the same facts as a claim in respect of which the party applying for permission has already claimed a remedy in the proceedings.***
- **Kana irraa kan hubatamu, gaaffiin mirgaa itti dabalamuu danda’u gaaffii mirgaa duraan gaafatame faana maddi firii dubbii isaa tokko yoo ta’e heyyamamuu akka qabuudha.**

Gaaffiilee Marii

1. **Akkaataa SDFHH kwt 217tti gaaffiilee mirgaa wal-fakkaataa ta’e himatamaa irraa kan qabu bu’uureffachuun himataan bu’uura SDFHH jwt 91tiin himannaa yoo fooyyeffate, dhimma haaraa fi hidhata hin qabneedha jennee kufaa gochuu dandeenyaa? Maaliif?**
2. **Akkaataa SDFHH kwt 36(2)tti gaaffiilee mirgaa falmii seeraa waliinii ykn firii dubbii waliinii qabu irratti himataan himatamtoota baay’ee itti dabaluudhaan akkaataa SDFHH kwt 91tti himannaa isaa fooyyeffatee yoo dhiyeeffate hoo dhimma haaraa fi adda ta’e, akkasumas keessoo dhimmichaa murteessuuf hin fayyadu jennee kufaa gochuu dandeenyaa?**

Gaaffii…

3. **Himatamaan erga deebii kenneen booda gaaffiilee mirgaa himataa irraa qabaachuu yaadachuudhaan himata himatarraan qaba jedhee akkaataa SDFHH kwt 91tiin deebiin fooyyeffadha jedhee yoo isin gaafate hoo dhimma haaraa fi hidhata hin qabne fidde, dhimmicha murteessuuf rogummaa hin qabu jettu moo ni heyyamtuuf? Maaliif?**
4. **Jechi *the real question in dispute* jedhu maal jechuu barbaadeeti?Iyyannoon formaaliitii tekniikaa yoo osoo hin guutin dhiyaate, iyyannoon fooyya'uun dirqama ta'a jettuu?Dhimmicha murteessuudhaaf ulaagaaleen tekniikaa baay'ee barbaachisoo ta'an jiruu?**

Dhimma 7ffaa

- **Dhimma Dh/Ij/M/M/W/F Jildii 6ffaa, LG 20416. Iyyataan iyyata fooyya'aa keessatti"waamamaan seeraan ala hojiirra waan na geggeesseef, kaffaltiin hojiirraa geggeessuu, kaffaltii akeekkachiisaa, kaffaltii boqonnaa waggaa fi beenyaan akkka kaffalamuuf" gaafateera. Manni murtichaas akkasumatti murteesseef.**
- **MMO immoo MM jalaa himannoo hanga kaffaltii qofa ol-kaasuuf kan fooyyesse waan ta'eef, sababa gahaa miti. Kaayyoo SDFHH kwt 91 waan hin taaneef, iyyataan kanuma duraan gaafate kaffaltii miindaa ji'a lamaa qofa argachuu qaba jechuun fooyyesseera.**

Itti…

- **Dh/Ijib:-himannaa jalqabaa keessatti kan gaafateen alatti sababa seeraan ala hojiirraa geggeeffameef kaffaltiiwwan dabalataa biroo iyyannoo fooyya’aa keessatti sababa dhiyeesseen gaaffii seerummaa ol-kaasuun isaa ifaadha.**
- **Bu’uura SDFHH kwt 91tiin iyyannoo caalmaatti ifaa taasisuuf ykn murtii haqaa kennuuf yoo barbaachisaa ta’ee arge MM dhimmicha qabatee jiru murtiin fuula dura yeroo kamiin iyyuu iyyannoon akka fooyya’u heyyamuu danda’a. Iyyataan kun immoo himata isaa jalqabaa keessatti kan gaafate kaffaltii hojiirraa geggeeffamuu kan baatii lamaa qofadha.**

Itti…

- **Haa ta’u malee, hojjetaan tokko seeraan ala hojiirraa yommuu geggeeffamu, kaffaltiiwwan kanaan wal-qabatanii jiran argachuuf mirga akka qabu labsiin hojjetaa fi hojjechiisaa ni tuma.**
- **Kanaaf, iyyataan mirgoota labsii kanaan argatu hunda argachuuf mirga waan qabuuf, mirgoota kana irratti iyyannoo fooyyeffatee dhiyeeffachuun isaa murtii haqaa kennuuf kan gargaaruudha waan ta’eef, murtiin mana murtii ol’aanaa sirrii miti jedhee diigeera.**

Gaaffiilee Marii

1. **Dhimma kana irraa ka’uun SDFHH kwt 91 akkamitti hiikamuu akka qabu xiinxalaa!**
2. **Gaaffiin seerummaa tokko kan duraa irraa haaraadha kan jedhamu maaliin beekama? Madda mirga (waliigaltee, seeraa fi murtii mana murtii) yoo jijjiireedha moo sababa himannoo yoo dabaleedha?**

Dhimma 8ffaa

- **Dhimma Dh/Ij/M/M/W/F Jildii 20ffaa, LG 125778. Dhimma hojjetaa fi hojjechisaa obbo Masaay W/Gabri'eel faa N-4 fi dhaabbata SIWU INFIRAASTIRAAKCHER gidduutti geggeeffamaa ture yommuu ta'u, MMSJ M/awaasaatti dhiyaatee ture.**
- **Himattoonni "meeshaa eegduu gombisaa (tanker) bo'aa konkolaataa irratti itti yaadanii miidhaa geessisan jechuun seeran ala hojiirraa nu ari'e kan jedhuun" jechuun himatan.**
- **Himatamaan:-** ***"deebii isaa akka fooyyeffatuuf MM heyyamsiifatee deebii fooyya'aa ragaa hojiirraa isaan geggeessuu ibsu wajjin fooyyessee"*** **dhiyeesseera..**

Itti…

- **MM, deebii fooyya’aa kanaan sakatta’ee seeraan ala hojiirraa geggeesse jechuun murteesseera. Hanga dhaddacha Ijibbaataa Naannoottis murtiin kun cimeera**
- **DH/I/F:-himatamaan kun yeroo deebii fooyyeffatetti, *waraqaa ragaa hojiirraa ittiin geggeesse kan himannaa duraa keessatti dhiyaate irraa guyyaan isaa adda kan ta’e faana dhiyeessee* jira. Akka SDFHH kwt 91(1 fi 3) irraa hubatamutti, himannaa ykn deebii dura dhiyaate caalmaatti ifoomsuuf ykn murtii haqaa sirrii ta’e kennuuf yoo garaagare, MM heyyamuu danda’a.**

Itti…

- **Haa ta’u malee, himatamaan kun xalayaa hojiirraa geggeessaa kan duraa irraa guutummaatti jijjiiree dhiyeessee jira.**
- **Kun immoo deebii duraa caalmaatti ifoomsuuf ykn murtii haqaa kennuuf kan gargaaru osoo hin taane, *falmii haaraa akka dhiyeessuutti ilaalama waan ta’eef kaayyoo seerichaa miti* jechuun murtii jalaa cimseera.**

Gaaffiilee Marii

1. **Murtiiwwan armaan olii kana hoo akkamitti ilaaltu? Iyyannoo yommuu fooyya’u ragaa jijjiirrachuu ni danda’ama moo miti?Maaliif?**
2. **Iyyannoon tokko karaa mana murtiis ykn iyyannoo falmitootiin kan fooyya’u yoo ta’e, qabxiin irratti fooyya’u mana murtiitiin moo falmitootaan murtaa’a?Ulaagaan irraa dhaabbatu hoo?**

Qabxiin falmisiisaa biroo…

- **Sadarkaa ol-iyyannootti Manni murtii ol-iyyata dhagahu iyyannoon akka fooyya’u gochuu danda’a moo miti kan jedhuudha.**
- **Iyyannoo ol-iyyata fooyyessuun wal-qabatee ulaagalee kwt 327 jala guutuu yoo hafe, akkaataa kwt 330tti akka fooyya’u gochuun ni danda’ama.**
- **Haa ta’u malee, himannaa mana murtii jalaa akka fooyya’u taasisuu danda’aa kan jedhu ilaalamuu qaba. Seerri deemsaa biyya Hindii Order VI, Rule 17 jalatti**

Itti…

- ***the court may at any stage of proceedings allow amendement*** **jedha. Seera deemsaa Itiyoophiyaa immoo kwt 91(1) jalatti *at any time before judgement* jechuun ibsee jira. Biyya Hindiitti sadarkaa falmii kamittiyyuu waan jedhuuf, MM ol-iyyata dhagahu iyyannoon jalaa akka fooyya'u taasisuu ni danda'a jechuudha, akka biyya keenyaatti ejjennoo garaagaraatu jira.**
- **Ejj/1ffaa:- jechi *before jedgement* jedhu iyyannoo mana murtii sadarkaa duraatti jiru waan ilaallatu fakkaata. Sababni isaa manni murtii calliseedhuma murtii kenna osoo hin taane *final judgement* akka kennu Robert Allen Sedller ibsee jira.**

Itti…

- **Haa ta’u malee, seerichi Kitaaba III boqonnaa 1ffaa kwt 80(1) jalatti iyyannoon maal akka ta’e yeroo tarreessu, ol-iyyannoon akka keessa jirutti ibsee jira. Tumaan kwt 91 immoo boqonnaadhuma kana jalatti kan ibsame waan ta’eef, jechi *before judgement* jedhu kun murtii sadarkaa ol-iyyannootti kennamu illee kan haammatu ta’uu namatti argisiisa.**
- **Akkasumas, akkaataa kwt 342tti ijoo manni murtii jalaa qabatee falmisiiseen ala yoo ta’e illee manni murtii ol-iyyata dhagahu ijoo dubbii jijjiiree murtii kennuu akka danda’u ni aangessa.**

Itti…

- **Dabalataan, seericha kwt 348(1) jalatti, MM ol-iyyata dhagahu, murtii jalaa cimsuu, ykn fooyyessuu, ykn jijjiiruu ykn haquu akka danda'u aangeffamee waan jiruuf, kanuma keessa iyyannoon jalaa akka fooyya'u taasisu danda'a yaadi jedhu jira.**
- **Ejjennoo 2ffaan:-sadarkaa ol-iyyannootti iyyannoon jalaa akkaataa Sdfhh kwt 91tti akka fooyya'u taasisuun qabxii haaraa jalatti hin kaane falmisiisuu waan ta'uuf, yaadi kun faallaa kwt 329(1) jedhu. Akka ejjennoo kanaatti, MM ol-iyyata dhagahu qabxii jalatti falmame irraa maquu hin qabu.**

Itti…

- **Falmitoonni iyyannoo fooyyeffachuuf dhiyeeffatanii yeroo jedhan ajaja manni murtii jalaa kenne irratti akkaataa kwt 320(3)tti qabxii ol-iyyannoo gochuun dhiyeeffachuu danda'u kan jedhuudha.**

Gaaffillee Marii

1. **Ejjennoo armaan olii keessaa kamtu bu'uura seeraa qaba jettu? Maaliif?**
2. **MM Ol-iyyata dhagahu iyyannoon mm jalaatti akka fooyya'u yeroo ajaju ofii isaatii ilaala moo mana murtii jalaatti deebisa? SDFHH kwt 329, 348 fi 182**

Qabxii falmisiisaa biroo…iyyannoo sababa himannoo hin qabne

- **Iyyannoon tokko sababa himannoo hin qabu yoo ta’e, akkaataa SDFHH kwt 231(1a) fi 33(2)tti kuffisuun akka danda’mu ifaadha. Haa ta’u malee, yaadonni lama kan jiraniidha. Isaanis:- SDFHH kwt 91 dhiphisamee hiikamuu qaba kan jedhanii fi bal’atee hiikamuu qaba kan jedhaniidha.**
- **Dhiphisamee hiikamuu qaba kanneen jedhan, adeemsa iyyannoo fooyyessuu keessatti MM hojii abukaattummaa akka hin hojjenneef, waan muraasa irratti haqa ni mirkaneessa yoo jedhe ykn gaaffii ka’eef deebii sirrii fi ifaa ta’e kennuuf ni gargaara yoo jedhe qofa heyyamuu qaba jedhu.**

Itti…

- **Faallaa kanaa immoo tumaan seeraa kun kaayyoo isaa wajjin walitti hidhamee bal’atee hojiirra ooluu qaba kan jedhaniidha. Akka ejjennoo kanaatti, seera deemsaa keessatti waan falmitoonni ifaan hin kaafne yoo jiraate boodarra akka haaraatti kaafachuuf carraa waan hin qabneef, akkaataa tumaa kwt 5 fi 216tti mirgoonni bu’uuraa isaan qaban akka jalaa hafu taasisa.**
- **Seerri deemsaa immoo kan barbaachiseef, mirgoota seera bu’uuraan hojiirra oolchuuf malee laamshessuuf miti.**

itti…

- **Haa ta’uutii, adeemsi kan barbaachiseef dhimmichi haala sirnaawaa ta’een, yeroo gabaabaa fi baasii xiqqaadhaan dhimmoonni xumura akka argatan gochuuf ta’ee, abbaan dhimmaa itti yaadee garee biraa miidhuuf jecha dhimmoota adda kukkutee ykn irra deddeebi’ee himate adabuuf ykn kan dagate dammaqsuuf yaadameeti.**
- **Kana irraa kan ka’e tumaa kwt 91 guutummaa isaa yeroo ilaallu, iyyannoo fooyyessuu keessatti aangoo guddaan mana murtiif kan kennameedha.**

Itti…

- **Kana jechuun manni murtii ulaagaalee barbaachisoodha jedhee yaade giddu galeessa godhatee murtii haqaa kennuuf ykn dhimmicha caalmaatti ifoomsuun yoo barbaachise yeroo kamiin iyyuu murtii fuula duraa fooyyessuu danda’a jechuudha.**
- **Kana irraa kan hubatamu, irra caalaa mirgoota seerota bu’uuraatiif eegumsa gochuuf kan tumameedha waan ta’eef, bal’atee hiikamuu qaba jechuun falmu. Robert Allen Sedler illee ejjennoo isa lammaffaa kana qabachuudhaan, yoo gaaffii dhugaa dhimmichaa (the real question in dispute) murteessuuf hin fayyadu jedhame malee kwt 91 bal’atee hiikamuu akka qabu ibsee jira.**

Dhimma 9ffaa

- **Dhimma Dh /Ij/M/M/W/F Jildii 7ffaa LG 18380. Iyyataan iyyannoo isaa mana murtii jalaatti yommuu dhiyeessu:- “bittaa fi gurgurtaan manaa waamamtuu 1ffaa wajjin taasifnee jirru manni murtii akka naaf haa mirkaneessu” jechuun iyyatee jira.**

- **Gaaffiilee Marii**

1) **Gaaffiin himataa kun sababa himannoo qaba moo hin qabu? Maaliif?**
2) **Osoo “akkaataa waliigaltee keenyaatti maqaa naaf jijjiiruu didde dirqamtee naaf raawwatte” jechuun iyyannoo isaa fooyyessuun dhiyeessee ni fudhattu moo ni kuffiftu? Maaliif?**

Rakkoon Biraan Iyyannoo fooyyessuu fi darbiinsa yeroo…

- **Iyyannoon fooyya’uu isaatiin mirgoota bu’uuraa gareen biraa qabu kan miidhu yoo ta’e iyyannoo fooyya’uu hin qabu. Sababni isaa tumaa seerichaa irraa kan hubatamu, murtii haqaa kennuuf kan jedhu waan ibsamee jiruuf, sababa iyyannoo fooyyessuutiin gareen biraa akka miidhamu gochuun sirrii miti.**
- **Akkasumas, akkuma duratti ibsamee ture, kaayyoon seera deemsaa mirgoota seera bu’uuraatiin beekamtii qaban laamshessuuf osoo hin taane, bifa yaada fayyaalessaan hiikamanii seerota bu’uuraa hojiirra oolchuu qabu.**

Itti…

- **Haa ta’u malee, darbiinsa yerootiin wal-qabatee ejjennoo garaagaraa lamatu jira.**
- ***Inni jalqabaa*:-himanni yeroo fooyya’u, himannaan duraa akka hin jirretti waan lakkaa’amuuf, falmiin kan irratti geggeeffamu, dhumarrattis murtiin kan irratti kennamu, himannaa fooyya’ee dhiyaate irrattidha. Karaa biraa yeroo ibsamu, himannoon tokko yommuu fooyya’u, guyyaa haaraa wajjin firii dubbii isa duraa irratti dabalee ykn hir’isee qabatee dhufuu isaatiin *himannaan duratti hundeeffamee ture akka hin jirretti ykn hin hundoofnetti* ilaalama.**

Itti…

- **Yeroo kana himannaan fooyya’uu isaatiin daangaan darbiinsa yeroo addaan hin citu.**
- **Ka’umsi darbiinsa yeroo *guyyaa himannoo fooyya’aan* diyaate irraa ka’ee ilaalamuu qaba malee guyyaa himannaan hundeeffame miti.**
- **Yoo akkas ta’uu baate, himannoo duraa keessatti ragaalee fi firii dubbii himannoo fooyya’een keessaa hafanii jiran duuba deebinee xiinxaluuf illee waan heyyamu fakkaata. Kun immoo kaayyoo seerichaa miti jechuun falmu.**

Itti…

- **Gareen lammaffaan:-*daangaan darbiinsa yeroo guyyaa himannaan duraa hundeeffame irratti addaa cituu qaba*.**
- **Dogoggora himannoo keessatti uumameen gaaffiilee falmii keessoo dhimmichaa murteessuuf barbaachisan ykn murtii haqaa kennuuf barbaachisan qofaatu fooyya’a.**
- **Kaayyoon darbiinsa yeroos abbaa mirgaa dhibaa’aa ta’e, mirga isaa bu’uuraa osoo hin gaafatin bara dheeraa turee, bocii fi qabiyyeen diinagdummaa erga jijjiiramee booda akka hin himannee fi yaa’iinsi daldalaa akka hin gufanneef yaadameeti.**

Itti…

- **Iyyannoon yeroo fooyya’u garuu abbaan dhimmaa kun dogoggora adeemsaatu isa mudate malee dhibaa’ummaa hin qabu. Akkaataa SHH kwt 1851(b) fi1852 (1)tti illee guyyaa himannaan hundeeffamee kaasee daangaan darbiinsa yeroo addaan citee akka haaraatti kan jalqabu ta’uu ibsee jira.**
- **Himataan himannoo fooyyeffate immoo himannoo jalqabaa guyyaa hundeessetti mana seeraatti himateera jedhama malee guyyaa fooyyeffate miti. Kanaaf, *darbiinsi yeroo kan addaan citu guyyuma himannaan duraa hundeeffameedha guyyaa fooyyeffame miti* jechuun falmu.**

Itti…

- **Ejjennoowwan kanneen qabannee, guuboo jechootaa Black's Law Dictionary Gulaallii 8ffaa yoo ilaalle, jecha *amendment* jedhu yeroo hiiku *" A formal revision or addition proposed or made, to a statute, Constitution, pleading, Order or other instruments, specific, a change made by addition, deletion or correction, esp; an alteration in wording* jechuun ibsee jira.**
- **Iyyannoo fooyyssuun wal-qabatee immoo yeroo hiiku; *"A pleading that replaces an earlier pleading and that contains matters omitted from or not known at the time of the earlier pleading"* jedhee jira.**

Itti…

- **Kana irraa kan hubatamu, jecha qofaan yoo ilaalle, fooyyeessuun keessa deebi’uun itti dabaluu ykn keessaa haquu ykn sirreessuu akka ta’edha.**
- **Iyyannoon wal-qabatee immoo yeroo iyyannoo jalqabatti dhiyaatu waan keessa hafe ykn yeroo sanatti waan jiraachuun isaa hin beekamne itti dabaluudhaan iyyannoo duraa bakka buusuu akka ta’e namatti argisiisa.**
- **Hiikkaan kun guutummaatti quubsaadha yoo jechuu baatne illee akka hiika kanaatti iyyannoon fooyya’uu isaatiin iyyannoo duraa kan bakka bu’u (replace) ta’uu isaa argisiisa.**

- **Kun immoo iyyannoon duraa akka hin jirretti ilaalamee iyyannoo fooyya’e irratti xiyyeeffachuu akka qabnu mul’isa. Kana irraa ka’uun, darbiinsi yeroo iyyannoo fooyya’e irraa akka eegalutti gudunfuu dandeenya.**
- **Haa ta’u malee, biyya Hindiitti, qajeeltoon walitti hidhamiinsa Dugda duubaa (Doctrine of Relation Back) jedhamu haalota muraasa irratti ni hojjetu. Kunis, wantoonni iyyannoo fooyya’e keessatti dhiyaatan akka waan duraan turaniitti lakkaa’amu**
- **Yaad-rimee kana qofa yoo ilaalle, guyyaa himatni fooyya’ee guyyaa himata duraa fakkaata. Ta’us garuu, qajeeltoon kun waan hunda irratti raawwatiinsa hin qabu. Akka fakkeenyaatti kan inni irratti raawwatiinsa qabu dhimma kaffaltii abbaa seerummaan kan wal-qabatu irratti kaffaltiin duraan kaffalame jalaa hin haqamu jedha.**

Itti…

- **Robert Allen Sedler akka jedhutti, iyyannoon kamiyyuu hanga daangaa darbiinsa yeroo seera bu’uuraa hin geenyeettii fi fooyya’iinsichi immoo gaaffii keessoo dhimmichaa isa sirrii murteessuuf gargaarutti, fooyya’iinsa dhorkuun sirrii miti.**
- **Garuu sababa fooyya’iinsaan mirga darbiinsa yerootiin daangeffamu itti dabaluun fooyyessuun mirga garee biraa waan miidhuuf heyyamamuu hin qabu jedhee muuxannoo biyyoota biroo wajjin kaasee jira.**

Itti…

- **Kana irraa kan hubatamu, fooyya’iinsi iyyannoo gaaffii duraan ka’een alatti gaaffiin mirgaa itti dabalamee fooyya’ee yoo dhiyaatee fi yeroo himannaan fooyya’utti daangaa darbiinsa yeroo keessa kan galu yoo ta’e, himannaan duraan hundeeffamee ture dhimma haaraa itti dabalame irratti himataa waan fayyadu hin qabu jechuudha.**
- **Fakkeenyaaf:-akkaataa SDFHH kwt 40(2)tti garee biraa falmii keessa hin jirre; garuu dhimmicha murteessuuf kan gargaaru ykn falmiitti makamuu qabu jedhee manni murtii yoo yaade itti dabalchiisuu danda’a jedhee jira.**

Itti…

- **Haa ta’u malee, yeroo himatamaan biraa itti dabalamu, himannaan illee haaluma kanaan fooyya’ee himatamaa/toota biroo akka qaqqabu gochuu akka danda’u seeruma kana kwt 40(3) jalatti ibsee jira.**
- **Kun akkuma jirutti ta’ee garuu mirgi himataan himatamaa akka haaraatti falmiitti makame irraa qabu darbiinsa yerootiin kan daanga’u yoo ta’e qajeeltoo kanaan heyyamamuu hin qabu jechuudha.**

Itti…

- **Kunis sababa himannoon fooyya’uutiin mirgi bu’uuraa darbiinsa yeroon daangeffamee jiru gara falmiitti akka hin deebine gochuufiidha.**
- **Haa ta’uutii, himataan yeroo himannaa dura hundeessee jiru himatamaa amma darbiinsa yerootiin fayyadamaa ta’e osoo himatee jiraatee ta’ee darbiinsi yeroo kun hojjechuu dhiisuu mala jechuudha.**
- **Qajeeltoon kun garuu gareen falmitti akka galu taasifame mormii yoo kaafate qofa akka ta’es leenjitoonni dagachuu hin qaban.**

Itti…

- **Gama biraatiin sababa maqaan himatamaa dogoggoraan himatameef, darbiinsi yeroo himannaan fooyya’e keessatti ilaalamuu akka hin qabne barreessaan kun ibsee jira.**
- **Fkn:-himatamaan maqaan isaa inni sirriin Jallaataa Gurmuu ta’ee osoo jiruu Jaallataa Yaaddessaa jedhee dogoggoraan himateera yoo ta’e, fooyya’iinsi Jaallataa Gurmuutiin ta’a.**
- **Ta’us, yaadni isaa Jaallataa Gurmuu himachuu waan tureef, dhugumatti immoo mirga irraa kan qabu yoo ta’e, darbiinsi yeroo sababa fooyya’iinsaan irratti hin hojjetu jechuudha.**

Dhimma 10ffaa

- **Dhimma Dh/Ij/M/M/W/F jildii 12ffaa, LG 55973. Iyyattuun qabeenyota waliinii nuuf haa qoodamu jettee tarree lakkoofsa 6 kan dhiyeeffatte yoo ta’u, waamamaan qabeenyawwan kun kan dhuufnaa kooti jedhee deebii kenneerra. Boodarra, MSD osoo hin kaafatin deebiin kenne guutuu waan hin taaneef, akkan fooyyeffadhu jedhee MM heyyameeraaf.**
- **Deebii fooyya’aa keessatti “bara 1966 hanga 1987tti akka abbaa warraa fi haadha warraatti waliin jiraachaa osoo jirruu bara 1987 waliin jireenyi keenya addaan citee jira.**

Itti…

- **Kanaaf, gaaffiin qooddaa qabeenyaa waliinii immoo waggaa 10tti waan daanga’uuf, gaaffiin ishee daangaa yeroo keessa galeera jechuun dhiyeeffateera. Manni murtichaas mormii kana fudhatee mirgi iyyattuu waggaa 10’niin daanga’eera jechuun murteesseera. Manni murtii Ol’aanaa Federaalaas murtii kana ni cimse.**
- **Dh/Ijib:-himatamaan MSD yoo qabaate deebii firii dubbii waliin dhiyeeffachuun manni murtii dursee murtii itti kennuu akka qabu SDFHH kwt 244(1) fi 245(1) irraa ni hubatama.**

Itti…

- **Dhimmi tokko darbiinsa yeroon daaanga’a yoo ta’es, jalqaba irratti (at preliminary) dhiyeessuu akka qabu seerumti kun kwt 244(2f) jalatti tumee jira.**
- **Himatamaan darbiinsa yeroo akka mormiitti hin dhiyeeffanne yoo ta’e, akka dhiisetti kan ilaalamu ta’uu immoo SDFHH kwt 244(2f), 245(1) fi SHH kwt 1856 irraa ni hubatama.**
- **Kaayyoon iyyannoo deebii fooyyessuu immoo dhimmicha murteessuuf kan garaagaru ta’uu akka qabu SDFHH kwt 91 jalatti ibsamee jira.**

Itti…

- **Dhimma kana keessatti immoo falmiin geggeeffamee ragaan bitaa fi mirgaas dhiyaatee erga dhagahamee booda sababa mormii sadarkaa duraatiin deebiin akka fooyya’u taasisuun kaayyoo seerichaa miti, dhimmicha murteessuufis waan gargaaru hin qabu jechuun murtiilee jalaa diigeera.**

Gaaffiilee Marii

1. **Dhimma armaan olii kana kaayyoo SDFHH kwt 91tiin yeroo ilaaltan mana murtii kamtu sirriidha jettu? Maaliif?**
2. **Himannaan yeroo fooyya'utti daangaan darbiinsa yeroo eessatti addaan cite jettu, yeroo himannaan duraa hundaa'eedha moo yeroo himannaan fooyya'eedha?**
3. **Sababa iyyannoon fooyya'een mirgoota haaraa itti dabalamanii dhiyaatan yeroo himannaan hundeeffametti osoo hin taane yeroo himannaan fooyya'etti darbeera yoo ta'e maal gootu? Fooyya'iinsa ni heyyamtu moo ni dhorkattu? Seerri keenya waan jedhu qabaa? Kallattiin fuula duraa maal ta'uu qaba?**

- **Itti dabalees, himatamaan deebii yeroo fooyyeffachuu barbaadu daangaan darbiinsa yerootiin fayyadamaa ta’uuf deebii isaa fooyyefafchuun haqummaa hin qabu.**
- **Daangaan darbiinsa yeroos ta’ee MSD kwt 244 jalatti ibsamanii jiran mormiiwwan osoo keessoo dhimmichaatti hin seenin kaafamuu fi ilaalamuu qabaniidha.**
- **Kanaaf, mormiiwwan kun murtii haqaa kennuuf ykn seerri dirqisiisu yoo jiraate malee himatamaan hin kaafanne taanaan, akka waan dhiiseetti lakkaa’amu hubachuun gaariidha.**

Itti…

- **Dhimma ammaan wal-qabatee, himatamaan yeroo himannaan duraa hundeeffame darbiinsi yeroo akka hin jirre beekee ykn qaamni 3ffaan itti gaafatamummaa qabu deebii isaa keessatti ibsamuu osoo qabuu darbiinsa yerootiin fayyadamuuf jecha deebii kan fooyyeffatu yoo ta’e, kaayyoo SDFHH kwt 91 wajjin akka hin deemne hubachuun barbaachisaadha.**

Dhimma 11ffaa (*hyphotetical case)*

- **Gaafa 23/07/2008 Obbo Godaanaan osoo karaa bitaa isaanii qabatanii deemaa jiranii konkolaataan obbo Jaatanii Alamuu konkolaachisaa jiru itti bu’ee miilli isaa miidhame.**
- **Obbo Godaanaan miidhaa irra gaheef akkaataa SHH kwt 2082(1)tiin konkolaachisaa fi abbaa qabeenyaa obbo Diriirsaa Kabaa himatee jira.**
- **Obbo Diriirsaan deebii isaa duraa keessatti miidhaa kana kan qaqqabsiise konkolaataa koo miti jechuun falmeera.**

Itti…

- **Falmiin geggeeffamee erga ragaan dhagahameen booda yaada dhiyeesseen konkolaataan koo kun miidhaa yoo geessisee jiraates yeroo balaan sun qaqqabetti konkolaatichi hatamee waan tureef, balaa kana hattuu konkolaaataa kootu qaqqabsiise jechuun akkaataa SHH kwt 2082(2)tti deebii isaa gaafa 23/07/2012 fooyyeffatee dhiyeeffateera.**
- **Obbo Godaanaan immoo mormii dhiyeessaniin deebiin kun kan fooyya'u taanaan mirgi koo guutummaatti darbiinsa yeroo keessa galuu danda'a.**

Itti…

- **Himatamaan kun dhimma kana osoo beekuu deebii isaa keessatti nama itti gaafatamummaa qabu ibsee dhiyeessuun itti gaafatamummaa of-irraa buusuu danda’a ture. Amma garuu dhimma kana kan mirkaneeffatu yoo ta’e, ofii isaatii akka seeraatti bilisa of baasee nama hattuudha jechaa jiru kana immoo daangaa darbiinsa yerootiin fayyaduuf deemaa jira jechuun mormii kaaseera.**

Gaaffiilee Marii

1. **Deebii obbo Diriirsaan fooyyessee dhiyeesse ni fudhattu moo kufaa taasistu? Maaliif?**
2. **Mormii isaa kana obbo Diriirsaan osoo mirkaneeffatee, obbo Godaanaan akkamitti mirgi isaa miidhama jettanii yaaddu?**

Dhimma 12ffaa

- **Dhimma Dh/Ij/M/M/W/F Jildii 19ffaaLG 100475. Iyyataan gaaffii himannoo fooyyeffachuu dhiyeeffatee MM heyyameera.**
- **Haaluma kanaan, tarree qabeenyaa dhiyaate keessaa konkolaataan lakkoofsi gabatee isaa 3-15556 ta’e yeroo gaa’ilaan jirru kan argamte osoo hin taane, bara 1998-2001tti akka abbaa warraa fi haadha warraatti walitti fufiinsaan (irregular union) jiraachaa yeroo turretti kan horatameedha jedhee jira.**

Itti…

- **Manni murtichaas:-qabeenya akka abbaa warraa fi haadha warraatti yeroo waliin jiraatan argame jechuun tilmaama fudhatee qabeenyaa waliinii ta’ee akka qoodamu murteesseera.**
- **MMO:- akkaata SDFHH kwt 91tti adeemsii fi kaayyoon himannoo fooyyessuu waan duraan gaafatame irraa adda kan ta’e akka gaafatu hin heyyamu. Gaaffiin himannaa fooyya’e keessatti bara 1998-2001tti walitti fufiinsaan akka abbaa warraa fi haadha warraatti waliin jiraatee yeroo turretti qabeenyaan horanne nuuf haa qoodamu jechuun ragaa kana mirkaneessuu wajjin dhiyaatu, SDFHH kwt 256 hubachuu dhabuu irraa madda.**

Itti…

- **Kanaaf, yeroo bu’aa diiggaa gaa’ilaatti gaaffiin akka abbaa warraa fi haadha warraatti itti fufiinsaan jiraataniiru moo miti?jedhu sababa himannoo fooyyessuutiin dhiyeessuun sirrii miti jechuun murtii jalaa diigeera.**
- **Dh/Ijib:-falmiin akka abbaa warraa fi haadha warraatti walitti fufanii jiraachuu ka’uu kan danda’e erga gaa’illi seera qabeessi diigamee bu’aa gaa’ilaa irratti dha. Yeroo gaaffiin hiikkaa gaa’ilaa dhiyaate gaaffiin ammaa kun hin dhiyaanne.**

Itti…

- **Akkasumas, akkaataa SDFHH kwt 222(1)tti yeroo tarreen qabeenyaa dhiyeeffatu, waan gaafatu hundaa madda isaa wajjin ifaan ibsuu qaba. Iyyataan himannaa duraa keessatti dhimma ammaa maaliif akka hin kaafne ifaa miti.**
- **Amma immoo himannaa fooyya’e keessatti dhimma maddi isaa haaraa ta’e dhiyeessuun isaa akkaataa SDFHH kwt 91tti fudhatama hin qabu jechuun murtii Manni Murtii Ol’aanaa murtii kenne cimseera.**

Gaaffii Marii

1. **Murtii kana akkamitti ilaaltu? Kamtu bu’uura seeraa qaba jettu?**
2. **Himannaan yeroo fooyya’u himataan mirga biraa himatamaa irraa qabu yoo itti dabale, ykn himatamaa biraa itti dabalee yoo himataa fooyyesse ni fudhattu moo ni kuffiftu? Maaliif? Fooyya’iinsi dhiyaate aangoo mana murtii yoo ta’uu dhabee hoo maaltu godhama?**

Dhimma 13ffaa

- **Dhimma Dh/Ij//M/M/W/F Jildii 12ffaa, LG 63699. Himataan himannaa hundeesseen “himatamaan hojii waardiyummaatiin na qacaree osoon hojjedhuu sababa dhukkubaan hojii waantan addaan kuteef, kaffaltiiwwan adda addaa akka naaf kaffalamu” jechuun himate. Deebiin himatamaa:- “himataan fedhii isaatiin hojii waan dhaabeef, kaffaltii hojiirraa geggeessuu kennameeraaf” jedheera.**
- **Manni murtichaas kaffaltiin hojiirraa gegeeffamuu kaffalamuufii erga qulqulleesseen booda kaffaltiiwwan biroo kan jedhame ifatti ragaan deggeramee hin gaafatmne jechuun kuffiseera.**

Itti…

- **MMO:-himataan dhaabbaticha keessaa waggaa tokko hojjechuun isaa waan mirkanaa’ee jiruuf, kaffaltiiwwan akka *boonasii*, kaffaltii boqonnaa waggaa fi guyyaa ayyaanaa itti dabalee kaffaluufii qaba jechuun murteesseera.**
- **Dhaddachi Ijibbaataa Federaalaa:-dhimmi hojjetaa fi hojjechiisaa amala dhimma hariiroo hawaasaa waan qabuuf, bu’uura seera demsa falmii hariiroo hawaasaatiin qajeelfamuu qaba. SDFHH kwt 222 himannaa barreeffamaa keessatti wantoota tarreeffamuu qaban kan ibsu yoo ta’u, akkaataa tumaa kana xiqqaa 1 (f)tti himannaan dhiyaatu sababa himannoo ibsuu danda’uu qaba.**

Itti…

- **Akkasumas, seeruma kana kwt 80(1) jalatti himannoon dhiyaatu tokko gaaffiin seerummaa gaafaamu tarreeffamee bifa ifaa ta’een dhiyeechuu akka qabu ibsee jira. Dhimma kana keessatti immoo himataan jalaa kun kaffaltiiwwan tokko tokko naaf kaffalamuu qaba jechuun alatti adda baasee bu’uura seeraatiin qulqulleessee hin ibsine.**
- **Gaaffii seerummaa adda bahee hin gaafatamne irratti garee biraa dhiyeessisuun falmisiisuun iyyuu tumaalee seeraa kana cabsuu ta’a. Haa ta’u malee, akkaataa SDFHH kwt 91tti gaaffii seerummaa ifaa hin taane irratti caalmaatti ifaa taasisuu fi**

Itti…

- **murtii ittiin kennuuf barbaachisaa yoo ta’e, murtii kennuun fuula dura manni murtii kaka’umsa mataa isaatiin akka fooyya’u gochuu danda’a ture.**
- **Kun osoo jiruu Manni murtii ol’aanu gaaffii seerummaa hin gaafatamne, kaffaltii boonasii (yeroo darbaa hojjechuu isaa osoo hin qulqulleessin), kaffaltii boqonnaa waggaa (boqonnaa waggaa itti fayyadamuu fi dhiisuu isaa osoo hin qulqulleessin) fi kaffaltii guyyaa ayyaanaa (guyyoota ayyaanaa hojjechuu fi dhiisuu isaa osoo hin qulqulleessin) murteessuun isaa sirrii miti jedhee diigee murtii mana murtii jalqabaa cimseera.**

Gaaffiilee Marii

1. **Murtiilee armaan olii akkamitti ilaaltu?**
2. **Kaayyoo SDFHH kwt 91 faana yeroo ilaaltan, gaaffii seerummaa adda bahee hin gaafatmne akka fooyya’u taasisuu moo ibsee hin gaafanne jechuutu sirriidha?**

CONTENTS

1.Holiday precautions

2.Holiday Teaching Programme

3.After-school management measures

01

HOLIDAY PRECAUTIONS

HOLIDAY PRECAUTIONS

- Prior to the start of the spring semester, we should strengthen the management of school environment with emphasis on the prevention and control of infectious diseases such as pneumonia caused by new coronavirus infections. Do a good job of sanitary inspection and anti-virus treatment in classrooms, training bases, dormitories, canteens, toilets, water rooms and other key areas and places, maintain indoor air circulation, and create a healthy, clean, healthy, and civilized campus environment for teachers and students.

HOLIDAY PRECAUTIONS

Establish a "daily infectious disease information reporting" WeChat group, start the implementation of the "daily report, zero report" system, establish an epidemic prevention and control network in the school's education system, covering all teachers and students in the school.

A leading group for epidemic prevention and control with the chief comrade as the leader was established, and working systems such as information reporting, duty on duty, emergency plans, and public opinion handling were established, and strict implementation was required.

02

HOLIDAY TEACHING PLAN

Holiday teaching plan

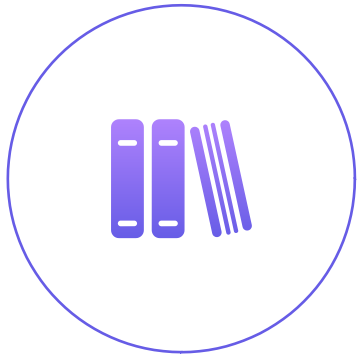
Notice of Postponement

Clear teaching

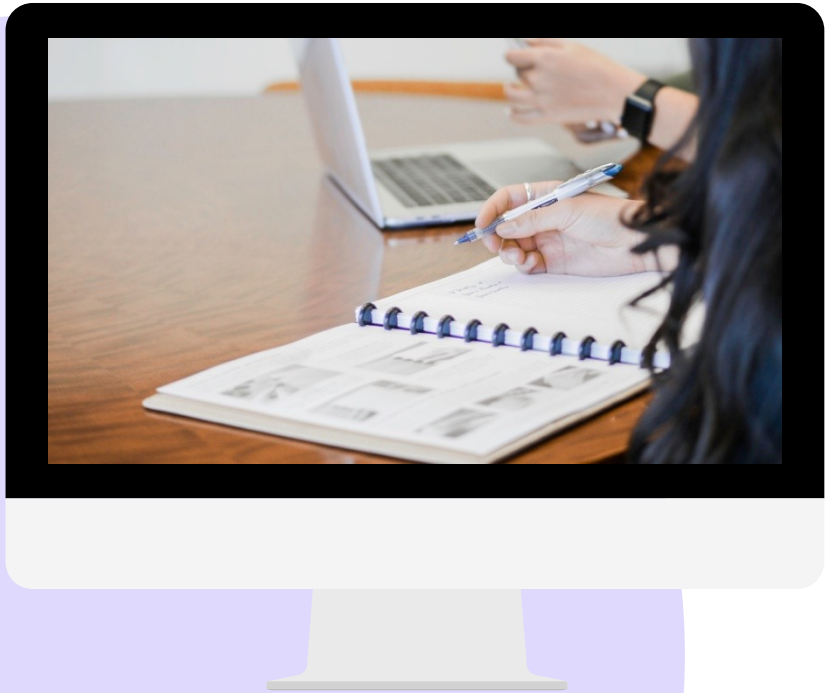

Build an online platform

Study materials upload

Holiday teaching plan

Online teaching implementation stage

Each department must carry out online teaching according to the detailed teaching plan. Instructors conduct teaching through live teaching, micro-learning on-demand, online testing, and content push.

03

AFTER SCHOOL MANAGEMENT MEASURES

Management measures after school

Carry out various forms of health education

Improve the environmental sanitation of various places in schools, strengthen ventilation, and maintain air circulation.

Reduce unnecessary large-scale teacher-student gatherings and conferences.

Public classrooms require a group of students to go in and disinfect once.

To carry out hand hygiene education, various places should be equipped with hand washing faucets and hand sanitizers.

Management measures after school

01 The school medical office should keep a certain amount of medical masks, disposable gloves, hand sanitizer, and cold medicines.

02 Establish and improve the contact mechanism between relevant departments and personnel in schools

03 Know in advance whether you have been to an epidemic area during student holidays.

Management measures after school

In the case of patients with suspected new coronavirus infection such as fever, fatigue, dry cough and chest tightness

- Suspected patients should immediately wear a mask for medical treatment.
- Timely report to local disease prevention and control agencies and education administrations.
- If patients with pneumonia are diagnosed with the new coronavirus, their close contacts should receive 14 days of isolated medical observation.
- Start the morning inspection system based on the class.

Management measures after school

Daily cleaning and preventive disinfection

Cleaning is the main method, supplemented by preventive disinfection.

Surface

Can be wiped with a chlorine-containing disinfectant (effective chlorine concentration 250 mg / L ～ 500 mg / L) for 30 minutes, and then wiped with water.

Ground

You can use a chlorine-containing disinfectant (effective chlorine concentration 250 mg / L ～ 500 mg / L) to mop with a mop for 30 minutes, and then [illegible] with water.

THANK YOU

